



ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Tramś
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCA
Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO
Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE
Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/255/16

Warszawa, 3 listopada 2016 roku

Szanowna Pani

BEATA MAZUREK

Przewodnicząca

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny

Sejm RP

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w związku z zaplanowanym I czytaniem rządowego projektu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem” wniesionym do Sejmu w dniu 2 listopada 2016 r. przedkładam opinię Związku Powiatów Polskich.

Niewątpliwie potrzebne są zmiany prawne, które w sposób kompleksowy pozwolą na stworzenie systemu wsparcia rodzin oczekujących narodzin dziecka z niepełnosprawnością, tego warunku jednak nie spełnia przedstawiony projekt ustawy. W dużej mierze przewidziane w projekcie uprawnienia wynikają z przepisów innych ustaw i mogłyby być zawarte w informatorze, który jest przewidziany w art. 5 projektu. Zwracamy uwagę, że właściwi ministrowie mogą taki informator wydać bez specjalnego upoważnienia ustawowego. Ponadto przedłożony projekt budzi wątpliwości natury Konstytucyjnej – tj. art. 32, art. 68 i art. 69, poprzez naruszenie prawa do równego traktowania osób z niepełnosprawnością, w zależności od tego, w jakich okolicznościach doszło do powstania niepełnosprawności. Wreszcie przedłożony projekt nie wydaje się odpowiadać na rzeczywiste problemy rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi, w tym nie przewiduje zwiększenia udziału środków na rehabilitację społeczną w budżecie PFRON.

Szczegółowe uwagi do projektu przedstawiamy poniżej:

1) art. 1 - Z punktu widzenia legislacyjnego bardziej racjonalnym rozwiązaniem byłaby zmiana ustaw już obowiązujących (ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), niż wprowadzanie fragmentarycznej regulacji, która jak była mowa na wstępie i tak nie spełnia warunku kompleksowości.

2) art. 2 ust. 1 – Powołany przepis, w zaproponowanym brzmieniu wprowadza ograniczenie podmiotowe w zakresie możliwości skorzystania z uprawnień wynikających z ustawy - w tym do świadczeń i pomocy o charakterze socjalnym przewidzianych w art. 7 i 9.

3) art. 4 ust. 1 – Powtórzenie uprawnień wynikających z innych przepisów. Powołany przepis nie pełni nawet funkcji informacyjnej, skorzystanie z niego wymagałoby od osób uprawnionych ponadprzeciętnej znajomości obowiązującego prawa.

4) art. 4 ust. 2 pkt 3 – Wśród podmiotów zobowiązanych do stosowania ustawy nie wymieniono wprost ani ministra właściwego do spraw zdrowia ani Narodowego Funduszu Zdrowia, a to te podmioty, a nie świadczeniodawcy decydują o zakresie świadczeń gwarantowanych i warunkach ich udzielania. Powołany przepis powinien znaleźć się w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jako jedna z wytycznych do wydania tzw. rozporządzeń koszykowych.

5) art. 4 ust. 2 pkt 4 – O rzeczywistych możliwościach skorzystania ze wskazanego uprawnienia decydować będą przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia oraz zarządzenia Prezesa NFZ. Brzmienie przepisu może prowadzić do powstania u osób uprawnionych błędnego przeświadczenia o nieograniczonej dostępności świadczeń. Przedstawiony projekt nie stwarza jednak takich warunków dla świadczeniodawców.

6) art. 5 – Powołany przepis powinien również zobowiązywać właściwych ministrów do bieżącego aktualizowania informacji.

7) art. 6 - O rzeczywistych możliwościach skorzystania ze wskazanego uprawnienia decydować będą przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia oraz zarządzenia Prezesa NFZ. Brzmienie przepisu może prowadzić do powstania u osób uprawnionych błędnego przeświadczenia o nieograniczonej dostępności świadczeń. Przedstawiony projekt nie stwarza jednak takich warunków dla świadczeniodawców. Powołany przepis powinien zostać zamieszczony w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

8) art. 7 ust. 1 i 2 – Z uprawnień przewidzianych w powołanym przepisie nie będą mogły skorzystać rodziny w sytuacji gdy niepełnosprawność nie powstała w okresie ciąży lub w wyniku porodu. Jak była mowa na wstępie wskazana regulacja budzi zastrzeżenia natury Konstytucyjnej, poprzez zróżnicowanie sytuacji dzieci z niepełnosprawnością. Ponadto wydaje się, że powołany przepis powinien zostać wprowadzony do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

9) art. 7 ust. 4 – Informacja o zakresie możliwego wsparcia powinna dotyczyć nie tylko kobiety w ciąży ale przede wszystkim dziecka.

10) art. 7 ust. 7 – Asystent nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych. Administratorem będzie jednostka organizacyjna zatrudniająca asystenta (OPS, inna jednostka organizacyjna gminy, organizacja pozarządowa). Ponadto brzmienie przepisu może sugerować, że wnioskodawca w każdej chwili może wycofać zgodę na przetwarzanie danych osobowych, co jest wnioskiem mylnym, a sam przepis jest niekompatybilny z art. 23 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

11) art. 8 - Powołany przepis nie stwarza żadnych w gwarancji dla gmin w zakresie możliwości otrzymania środków na sfinansowanie zadania. Nie wiadomo w oparciu o jakie dane będzie wyliczany ostateczny koszt koordynacji działań przewidzianych w ustawie. Ponadto w praktyce do świadczenia pomocy będzie dochodziło na bieżąco. Zważywszy na dotychczasowe negatywne doświadczenia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie odpowiedzialności strony rządowej za przekazanie środków finansowych na realizację zadań publicznych przez samorządy, zaproponowaną regulację, z uwagi na jej lakoniczność, opiniujemy zdecydowanie negatywnie.

12) art. 9 – Wskazana regulacja powinna znaleźć się w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Ponadto wskazane świadczenie nie powinno być wliczane do dochodu, od którego uzależniona jest przyznanie pomocy społecznej oraz nie powinno być wliczane do dochodu podlegającego opodatkowaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

13) art. 10 – Jeżeli program będzie kierowany wyłącznie do osób posiadających zaświadczenie o którym mowa w art. 4 ustawy, mamy do czynienia z dyskryminacją pozostałych rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi. Ust. 3 przewidujący fakultatywną możliwość objęcia nim również takich rodzin wydaje się nie być wystarczający.

14) art. 11 – Projekt nie przewiduje żadnych narzędzi do prowadzenia monitoringu. Oznacza to również, że dane z poszczególnych województw będą nieporównywalne.

15) art. 13 pkt 1 – Podobnie jak wcześniej mamy do czynienia z dyskryminacją niektórych dzieci z niepełnosprawnością. Ponadto z powołanego przepisu wynika, że zaświadczenie może być wydane również przez lekarza POZ. Zwracamy uwagę, że jest to rozwiązanie niespójne z art. 4 projektowanej ustawy, ponadto nie wiadomo w oparciu o jakie dane lekarz POZ miałby wydawać tego rodzaju zaświadczenie.

16) art. 16 – Zmiany w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powinny obejmować również art. 14 ust. 4 w zakresie zasad przyznawania asystenta poprzez uzupełnienie o działanie kierownika OPS na wniosek złożony również w trybie przewidzianym w projekcie. Ponadto wydaje się, że z uwagi na ciągły charakter zadań przewidzianych w projekcie należałoby rozważyć możliwość wyłączenia stosowania limitu liczby rodzin przypadającego na asystenta, wynikającego z art. 15 ust. 4 ustawy, ewentualnie rozszerzeniu tego limitu np. do 17 rodzin w przypadku realizacji przez asystenta zadań z zakresu koordynacji przewianych w projektowanych przepisach.

17) art. 15 pkt 1 lit. d – Pomoc prawna powinna obejmować również sprawy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz świadczeń zdrowotnych.

18) Brak Oceny skutków regulacji.

Na końcu pragnę zauważyć, że chociaż projektowana materia jest bez wątpienia pilna i potrzeba, przeprowadzenie – nawet w minimalnym zakresie – uprzednich konsultacji ze środowiskiem rodzin osób niepełnosprawnych oraz realizatorami przyszłej ustawy pozwoliłoby na wypracowanie rozwiązania, które rzeczywiście pozwoliłyby osiągnąć cel przewidziany w uzasadnieniu projektu ustawy. Podkreślam również, że procedowanie projektu w takim trybie narusza przepisy ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich


Ludwik Węgrzyn